

2022 ел башында 95 яшьлек юбилеен хезмәт ветераны, тыл хезмәтченә Ельники районы Акчеево авылында яшәүче хөрмәтле Мещерова Халифә Хасян кызы билгеләп үтте. Артта хезмәт, кайчакта авырлыклар белән тулы зур тормыш юлы. Балачагы сугыш белән сугарылган һәм яшьлеге сугыш белән кыздырылган юбилярша исеменә Ватаныбыз Президенты В.В. Путиннан котлау хаты килә. Анда хәзерге стандартлар буенча күтәрә алмаслык зур хезмәт очен рәхмәт.

Халифә Хасян кызы 1927 елның 16 январендә Шехмамәтьев Хасян Ибраһим улы белән Асьма Айзәтулла кызы гаиләсендә туган. Халифәдән сон гаиләдә, бер-бер артлы тагы 10 бала туа. Бераз үсә тошкәч, Халифә шул ун балага Апай булып тора һәм сонга күпсанлы племянникларына да анын ишеге һәрвакыт ачык була. Хасян кызы Халифәнән балачагы белән яшүсмер еллары коллективизация белән Боек Ватан сугышы елларына туры килә. 1941 елда, әтисе Боек Ватан сугышына киткәндә (әтисе биографиясендә оченче сугыш), Халифәгә барлыгы 13 яшь була. Эшкә яраклы яшьтәге барлык ир-атларны фронтка киткәч, тулы хокуклы колхозчыга әйләнә Халифә: печән чаба, ашлык ура – суга, кыскасы – барлык ир-ат эшен башкарырга туры килгән ана. Ө кырдан сон, икенче смена буларак, кечкенә эне-сенелләрен, картларны карау белән бергә, бакча-йорт эшләрен үтәргә туры килгән ана. Шундый чынбарлык кызны тиз олыгаерга, характер күрсәтеп авырлыкларны жинәргә өйрәтә.

Әх, яшьлек еллары... Каты арыганлыкка карамастан, кичләре яшьләр бергә жыелып жырлар жырлаганнар, биеп-уйнап вакыт үткәнән дә сизмәгәннәр - тан аткан. Ө иртә таннан тагы эш. Тормыш шулай дөвам иткән.

1943 елны, Халифә, Акчеево авылынын берничә хатын һәм кызлар белән бергә, Мордовиянен Зубово-Поляна районына торф эшкәртәргә, урман әзерләргә жибәрәләр. Ө соныннан Мәскәв өлкәсенә күчәрәләр. Иртә таннан агач кисү, куакларын чабу, штабельләргә ою белән карангыга кадәр башкарганнар. Кон нормасын үтәгәннәргә 100 грамм ипи биргәннәр.

Совет халкынын сугыш кырында һәм тылда күрсәткән батырлыклары котелгән Жинүнә алып килә. Сонрак Шехмамәтьевлар гаиләсен тагы бер шатлык котә - өтиләре фронттан кайта. Яралы булса да, өйдә ир-ат коче!

Авырлыкларны жинә-жинә еллар үтә. 1950 елда Халифә Хасян кызы якташы Анвәр Тәһир улы Мещеровка кияүгә чыга. Акчеевода алар ой салалар, 4 бала тәрбияләп үстерәләр. Пенсиягә кадәр Халифә Хасян кызы колхозчы булып эшли. Анын жилкәсендә барлык сезонлы эшләр - печән чабу, бәрәнге жыю, сенаж һәм саламны эскертләв (скирдование) булган. Еш кына, әгәр кемдер сәламәтлеге буенча эшенә чыга алмаса, терлекчеләрне (бозаулар караган) яки савучыларны алмаштырган. Почтада да эшләп алган ул. Акчеево халкыннан сот белән май да жыйган. Мона карамастан, анын йорт хужалыгында тәртип булган, мал-туар да асраган. Доресен әйткәндә, авыл кешесенә 70 торле һөнәр белү дә аз. Анын ире, Анвәр Тәһир улы да тыл хезмәтченә. Ул туган авыллары колхозында тракторист, механик, ашлык сорттировщигы, кырчылык бригадасы бригадиры булып эшләгән, пилорамда тозелеш материаллары әзерләв белән дә шогыльләнгән. Хәлифә Хасяновна аны 1985 елда жирли. Тырыша-тырыша алар дүрт

кайгыртучан бала тәрбияләп үстергәннәр. Ирен жирләнгәннән сон, Хәлифә Хасян кызы беркайчан да ялгызлык кичермәгән. Балаларынын икесе - улы Шәриф һәм кызы Алия исән. Хәлифә Хасяновнанын яшь нәсел дәвамчысы - оч оныгы һәм бер оныкчыгы бар. Бүгән Халифә апа якыннарынын кадер-хормәте белән уратып алынган. Үзенен олы булуына карамастан, Халифә Хасян кызы Мещерова тәмле-тәмле ашлар пешерә, шул исәптән милли татар ашларын да. Мәсәлән, бик тә тәмле пироглар, пәрәмәчләр, катлама һәм алкалар. Оныклары белән оныкчыкларына кабатланмас матур орнамент белән киёмнәр бәйли. Ул якыннарына чиксез мөхәббәт оләшә. Халифә Хасян кызы үзенен киләчәк буыны вәкилләренә кочле хатын-кыз үрнәге; торле яклап булдыклы һәм якыннары очен бик тә соекле.

Наилә НАСЫРОВА әзерләде